

1

Mütekellimînin “imkân” ile anlatmak istediği temel düşünce nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 1

Bir şeyin var olması da yok olması da kendi başına eşit görünüyorsa, onun belirli şekilde varlık kazanması için seçici ve yaratıcı bir kudret gerekir.

2

Bu bölümde neden mümkün varlıkların birbirini meydana getirmesinin yeterli olmadığı söylenir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 2

Çünkü bu durumda ya sebep zinciri sonsuza gider ya da varlıklar birbirini döndürüp durur; bu da kesin bir başlangıç ve hakiki yaratmayı açıklamaz.

3

Kelâm âlimlerinin ulaştığı ana
sonuç nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 3

Bütün mümkün varlıkları var eden
zorunlu bir varlığın mevcut
olduğudur.

4

Metinde, sebepler zincirini
sonunda kesmeye dayanan yol ile
hangi yol karşılaştırılıyor?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 4

Her bir şeyde doğrudan doğruya bütün eşyayı yaratan Zât'a mahsus alâmetleri göstermeye dayanan yol karşılaştırılıyor.

5

Hangi yolun daha güçlü ve daha kolay olduğu ifade ediliyor?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 5

Her şey üzerinde Hâlıkın özel damgasını göstermeye dayanan yolun daha kesin ve daha kolay olduğu belirtiliyor.

6

Kur'anın feyziyle takip edildiği
söylenen yöntem nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 6

Varlıklarda doğrudan ilâhî sanat ve alâmetleri okuyarak Yaratıcıya ulaşma yöntemidir.

7

İmkân delilinin yalnız bir tek yöntemle sınırlı olmadığı nasıl anlatılıyor?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 7

Vâcibü'l-Vücud'un varlığına götüren yolun sadece teselsülü kesmekten ibaret olmadığı, sayılamayacak kadar çok cihetten de bu marifete ulaşılabileceği söyleniyor.

8

Buna rağmen bir tek düzenli yolun
gerçekleşmesi hangi manayı
doğurur?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 8

Bilinçli bir seçimin ve hikmetli bir tayinin bulunduğu manasını doğurur.

9

“İmkân” bahsi, varlıklar hakkında
hangi başlangıç kabulünden
hareket eder?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 9

Varlıkların zorunlu olmayıp farklı şekillerde bulunabilme veya hiç bulunmama ihtimali taşıdığı kabulünden hareket eder.

10

Bir şeyin iki tarafı eşit görülürken
onun belli bir tarafta
gerçekleşmesi neyi gerekli kılar?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 10

Onu belirleyen bir tercih ve var eden bir fail gerektirir.

11

Metinde “devir” ile reddedilen düşünce hangi tür bir çıkmazdır?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 11

Bir şeyin ötekine dayanırken
ötekinin de buna dayanması
şeklindeki kısır döngüdür.

12

“Teselsül” neden yeterli açıklama
sayılmaz?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 12

Çünkü sebepleri sonsuza uzatmak,
nihai yaratıcıyı açıklamadan
ertelemek olur.

13

Kelâmcıların büyük emek verdiği
bu delillerin hedefi nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 13

Sebeplerin bağımsız yaratıcı olamayacağını gösterip zorunlu varlığın mevcudiyetini ispat etmektedir.

14

Bu pasajda tercih edilen
yaklaşımın kelâmcıların yolundan
farkı nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 14

Burada sonuç noktasında zinciri kesmekten çok, her bir şeyin üzerinde doğrudan Yaratıcıya ait işareti göstermek öne çıkarılıyor.

15

Bu yaklaşımın “daha kat’î”
sayılmasının sebebi nedir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 15

Çünkü uzak ve soyut bir sonuca gitmeden, delili doğrudan eşyanın kendisi üzerinde gösterir.

16

Bekası boyunca değişen hâllerin
de seçilmesi hangi sonucu
doğurur?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 16

Yaratmanın bir anlık değil,
devamlı gözetim ve yönlendirme
altında olduğunu doğurur.

17

Metinde anlatılan imkân delilinin
özeti tek cümleyle nasıl ifade
edilebilir?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 17

Varlıkların sayısız ihtimal
arasından belli bir şekil, ölçü ve
görevle ortaya çıkması, onları
seçip yerleştiren zorunlu bir
Yaratıcıyı gösterir.

18

“Adem” ve “vücut” taraflarının
eşitliği, mümkün şeyler hakkında
hangi sonucu doğurur?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 18

Onların kendi başlarına varlığı
zorunlu kılamayacağını, dıştan bir
tercih ediciye muhtaç olduklarını
doğurur.

19

Mümkün varlıkların birbirine dayanması niçin yeterli bir açıklama kabul edilmiyor?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 19

Çünkü mümkün olanın kendisi de açıklanmaya muhtaçtır; muhtaç olan, başkasının asıl kaynağı olamaz.

20

Mütekellimîn hangi iki akıl yürütmeyi geçersiz sayar?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 20

Döngü şeklindeki karşılıklı dayanmaları ve sonsuza uzayan sebep zincirlerini geçersiz sayar.

21

Bu pasajda, sebepler zincirini
sona erdirme deliline karşı nasıl
bir vurgu öne çıkar?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 21

Her Şeyde doğrudan ilâhî mührü
görmenin daha açık bir yol olduğu
vurgulanır.

22

“Bütün Pencereleler ve bütün Sözler” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 22

Eserde genel yöntemin,
varlıklardan hareketle doğrudan
Yaratıcının birliğine ve varlığına
ulaşmak olduğu anlatılıyor.

23

İmkân delilinin “sayısız yollar”
açtığı söylenince bundan ne
anlamalıyız?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 23

Her varlığın birçok yönüyle, yalnız tek bir mantık zinciriyle değil, farklı delil kapılarıyla Allah'ın varlığına işaret ettiği anlaşılmalıdır.

24

Sayırsız ihtimal arasından faydalı durumun seçilmesi hangi ilâhî özelliğı öne çıkarır?

lisans 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 24

Hikmetli idare ve maksatlı
yerleştirme özelliğini öne çıkarır.